

Trong không khí trang nghiêm của ngày lễ kỷ niệm sinh nhật Bác Hồ 19/5 sắp tới, hãy cùng tìm hiểu về nguồn gốc, ý nghĩa và những câu chuyện về ngày sinh nhật Bác hay nhất trong bài viết sau để tưởng nhớ và bày tỏ lòng kính yêu, biết ơn đến vị lãnh tụ vĩ đại Hồ Chí Minh.

Tìm hiểu về nguồn gốc và ý nghĩa ngày sinh nhật Bác

Ngày 19/5 hàng năm là dịp để toàn thể nhân dân Việt Nam cùng nhiệt liệt chào mừng lễ kỷ niệm ngày sinh nhật Bác Hồ, người lãnh đạo cách mạng tài ba, người anh hùng giải phóng dân tộc, người danh nhân văn hóa thế giới và cũng là vị chủ tịch vĩ đại của đất nước.

Ngoài các hoạt động, sự kiện chào mừng của cơ quan, tổ chức, việc tìm hiểu về nguồn gốc cũng như [ý nghĩa ngày sinh nhật Bác](#) cũng là một cách để thể hiện sự trân trọng, quý mến và biết ơn đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, đồng thời bồi đắp, giáo dục thêm truyền thống, đạo đức lối sống mà Bác Hồ đã dạy cho thanh thiếu nhi.

Nguồn gốc ngày sinh nhật Bác

Theo lịch sử, [nguồn gốc ngày sinh nhật Bác](#) bắt đầu được tổ chức kỷ niệm từ sau khi Cách mạng tháng 8/1945 thành công. Tiếp theo đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đọc Bản Tuyên ngôn độc lập khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa vào ngày 2/9/1945, về sau được chính thức chọn làm ngày Quốc khánh Việt Nam.

Kể từ ngày đó, toàn thể đồng bào trong nước và đông đảo bạn bè từ các quốc gia trên thế giới đã biết đến Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ muôn vàn kính yêu của dân tộc Việt Nam, đồng thời biết đến ngày 19/5 là ngày sinh nhật của Bác.

Theo đó, vào ngày sinh nhật Bác hàng năm, đồng bào, đồng chí và bạn bè quốc tế lại gửi tới những bó hoa tươi thắm và những lời chúc mừng tốt đẹp nhất.

Song, lúc sinh thời, Bác Hồ nổi tiếng là người sống rất giản dị, khiêm tốn, không thích phô trương và càng đặc biệt không thích người khác tặng quà cho mình. Cũng chính vì vậy mà đến tận tháng 5/1946, toàn thể nhân dân Việt Nam mới được biết đến ngày sinh của Bác và bắt đầu tổ chức lễ kỷ niệm vào mỗi năm.

Ảnh: Bình An

Ý nghĩa ngày sinh nhật Bác

Ngày 19/5 được xem là một ngày lễ vô cùng trọng đại đối với người dân Việt Nam bởi vì đó là ngày sinh nhật của Chủ tịch Hồ Chí Minh, người lãnh đạo vĩ đại, người anh hùng dân tộc và là người cha thân thương, tôn kính của toàn dân.

Ý nghĩa ngày sinh nhật Bác được kỷ niệm vào ngày 19/5 hàng năm chính là dấu mốc quan trọng trong lịch sử dân tộc. Sự ra đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khởi đầu cho một sự thay đổi lớn của dân tộc Việt.

Người đã ra đi tìm đường cứu nước từ năm 21 tuổi và phải trải qua bao nhiêu cay đắng để tìm thấy con đường cứu nước, giải phóng dân tộc dưới ách thống trị của thực dân Pháp, đế quốc Mỹ suốt nhiều năm bị đô hộ.

Chính vì vậy, ngày sinh nhật Bác là dịp để nhân dân tưởng nhớ đến công ơn dựng xây Tổ quốc thân yêu và nhắc nhở con cháu Việt Nam ở bất kỳ thế hệ nào vẫn luôn nhớ tới những công lao, sự hy sinh to lớn của Bác để mang lại tự do, hạnh phúc cho mọi người.

Tuy Bác đã đi xa, song hằng năm, cứ đến dịp sinh nhật Bác, nhân dân cả nước lại tổ chức các hoạt động chào mừng và tri ân vô cùng ý nghĩa.

Theo đó, tại lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ diễn ra các nghi thức treo cờ, dâng hoa. Người dân trong và ngoài nước có thể đến tham dự và bày tỏ lòng thành kính với Người.

Tại quê hương Nghệ An, ngôi nhà khi xưa Bác lớn lên cũng được dọn dẹp tu bổ sạch sẽ để đón tiếp khách tham quan trong và ngoài nước đến thăm.

Ngoài ra, loạt hoạt động song hành khác cũng được tổ chức trọng thể như biểu diễn nghệ thuật, thi đua phong trào, diễu hành, thăm hỏi các các nhân, tổ chức có công với cách mạng,...

Bằng những hành động thiết thực, thông qua ngày sinh nhật Bác, sự kiện đã góp phần truyền tải thông điệp tích cực về tinh thần yêu nước, đồng thời nhắc nhở và giáo dục thế hệ con cháu truyền thống lịch sử hào hùng của dân tộc, qua đó phát huy phong trào học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

Ảnh: Bình An

Những câu chuyện về ngày sinh nhật Bác hay và ý nghĩa nhất

Bên cạnh đó, bạn cũng có thể tìm hiểu thêm một số [câu chuyện về ngày sinh nhật Bác](#) hay, ý nghĩa nhất sau đây và chia sẻ đến mọi người xung quanh để cùng hồi tưởng về ngày sinh nhật của Bác Hồ qua từng giai đoạn, thời kỳ, đồng thời học tập, trau dồi những phẩm chất cao quý từ tấm gương đạo đức của Bác.

Câu chuyện số 1: Kỷ niệm sinh nhật lần đầu tiên của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Cụ Vũ Đình Huỳnh, nguyên Thư ký riêng của Chủ tịch Hồ Chí Minh và của Đại tướng Võ Nguyên Giáp, nhân chứng lịch sử chứng kiến buổi lễ kỷ niệm ngày sinh nhật lần đầu tiên của Bác đã chia sẻ trong quyển hồi ký “Tháng Tám cờ bay” được đăng trên báo Văn nghệ tháng 10/1993 như sau:

“Sáng 18 tháng 5, Bác bước vào phòng tôi, bảo:

- Này, chú thông báo cho các vị trong Chính phủ biết ngày mai sinh nhật tôi. Đừng quên gọi các cháu thiếu nhi đến chơi với tôi nhé!

Tôi sững sốt nhìn Bác. Con người rất mực khiêm tốn, thế mà đừng chỉ thị cho tôi tổ chức sinh nhật cho chính mình? Tôi toan hỏi Bác, nhưng Bác đã quay ra. Dừng lại ở cửa, Bác dặn thêm:

- Báo cho các anh ở Trung ương và các đoàn thể biết luôn mai kỷ niệm sinh nhật tôi.

Tôi gọi đây nói đi các nơi bàn về việc tổ chức sinh nhật Bác. Những nơi cần báo mà không có đây nói thì phải cử người đi đến tận nơi. Mọi người cần nhắn với tôi về chuyện nước đến chân mới nhảy. Anh Trường Chinh cho rằng tôi đã được biết sinh nhật Bác mà không nói trước. Tuy nhiên, rồi người nọ báo thêm cho người kia, cho nên cả những người tôi quên rồi cũng được biết vào chiều ngày 18.

Hôm sau, cả Hà Nội sáng lên màu cờ, biểu ngữ nói lên ý chí giành độc lập và chúc mừng Bác. Nhìn ra ngoài đường, tôi thấy anh em thợ điện tíu tíu bắc thang chằng đèn kết hoa. Lễ mừng sinh nhật Bác được tổ chức vào tối hôm đó, tại Bắc Bộ phủ. Không khí ngày hội chảy tràn trên phố phường, tới tận hang cùng ngõ hẻm. Từng đoàn người biểu tình tuần hành trên các đường trung tâm hô vang khẩu hiệu chúc thọ Bác và các khẩu hiệu cách mạng khác. Các cháu thiếu nhi ăn mặc quần áo đẹp, gõ trống ếch ca hát quanh Bắc Bộ phủ.

Cũng ngày hôm đó, vào buổi tối, tôi có nhiệm vụ phải tổ chức đón tiếp Cao uỷ Georges Thierry d'Argenlieu và ông Jean Sainteny, cũng tại Bắc Bộ phủ. Georges Thierry d'Argenlieu từ Hải Phòng lên, Jean Sainteny ở sẵn Hà Nội, hai người sẽ tới chào xã giao Hồ Chủ tịch. Thì ra Bác đã tính toán trước tất cả. Nếu họ tới mà không có sự đón tiếp nồng nhiệt thì không ra sao, sẽ có hại cho mối quan hệ vốn dĩ đã căng thẳng, nhưng nếu phải đón tiếp họ tưng bừng thì mình lép vế quá. Thế là ngày sinh nhật Bác được thông báo.

Georges Thierry d'Argenlieu và Jean Sainteny tới Bắc Bộ phủ với gương mặt rạng rỡ. Chắc hẳn ông đồ đốc nghĩ rằng không khí hội hè ở Hà Nội mà ông thấy là dành cho ông. Ở Bắc Bộ phủ, họ gặp nhiều quan chức cao cấp của Chính phủ Việt Nam hơn là trong một cuộc đón tiếp bình thường, có cả các cháu thiếu nhi vẫy cờ và hoa. Cuộc

thăm viếng xã giao vô hình chung biến thành cuộc đến chúc mừng nhân ngày sinh nhật Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Điều mà tôi tin là đôi với Bác, ngày sinh của mình cũng phải là một ngày phục vụ được lợi ích của cách mạng”.

Song song đó, vào lễ kỷ niệm sinh nhật đầu tiên tại Bắc Bộ phủ, Bác Hồ tiếp đại biểu Thiếu nhi Thủ đô tự vệ, hướng đạo và hơn năm mươi đại biểu Nam bộ đến chúc mừng ngày sinh của Bác. Bác tặng các đại biểu thiếu nhi một cây bách trồng trong chậu và nói: “Bác có cây này tặng các cháu. Mai sau, cái cây sẽ mọc ra một chậu trăm cái tán. Các cháu chăm nom cho cây lớn, cây tốt, thế là các cháu yêu Bác lắm đấy”.

Cũng chính ngày này, lực lượng thanh niên Thủ đô đã tuân hành thị uy chúc thọ Bác Hồ. Việc đó làm cho các đại biểu Đồng minh thấy rõ uy tín của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Trong lời phát biểu của Bác đã đáp lại lòng kính mến của đồng bào: “Tôi chưa xứng đáng với sự săn sóc của đồng bào. Vì tôi hãy còn là một thanh niên, tuổi 56 chưa đáng được đồng bào chúc thọ. Chỉ vì một nhà báo nào đó biết đến ngày sinh của tôi mà đem ra làm rộn đồng bào. Từ trước đến nay tôi đã là người của đồng bào, thì từ nay về sau tôi vẫn thuộc về đồng bào. Tôi quyết giữ lòng trung thành với Tổ quốc...”.

Đồng thời, trong ngày 19/5/1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh tiếp một số đoàn thể đến chúc mừng sinh nhật Người.

Khi nghe giới thiệu có Ủy ban Đời sống mới đến chúc thọ, Bác liền hỏi các đại biểu của Ủy ban:

- Đời sống mới là ai? - Chú cho tôi biết cuộc vận động đời sống mới đến đâu rồi?

Nhà văn Nguyễn Huy Tưởng thay mặt Đoàn thưa với Bác:

- Chúng tôi đã bắt đầu bằng sự chia ra các ban nghiên cứu, tổ chức... Nhưng công việc chính là định rõ cái hướng cho đời sống mới. Mấy khẩu hiệu “cần, kiệm, liêm, chính” chúng tôi xét ra vừa không đủ, vừa cổ...

- Cổ! Lạ quá, thế cơm các cụ ăn ngày xưa, bây giờ ăn cũng cổ à? - Bác tranh luận.

Không khí buổi chúc mừng sinh nhật Bác trở nên náo nhiệt, vui vẻ.

Nhà văn Nguyễn Huy Tưởng liền thưa:

- Ủy ban vận động đời sống mới đã định rõ ba nguyên tắc cho đời sống mới là: Dân tộc, dân chủ, khoa học.

Bác liền nói:

- Hay lắm, nhưng mình phải xem đồng bào bây giờ cần gì? Dân quê đã mấy người hiểu được thế nào là dân chủ, khoa học? Tôi hỏi chú, chú đi vận động đời sống mới thì chú làm gì trước?

Mọi người nhìn nhau, bối rối trước câu hỏi của Bác. Bác liền lấy tay vỗ vào bụng và nói:

- Trước hết là cái này. Dân chúng cần cái này trước hết, phải ăn đã, chú không ăn gì thì chú đi tuyên truyền được không? Mà muốn ăn thì phải làm gì? Phải làm việc phải siêng năng, thế là “cần” đấy.

Bác cũng nhắc nhở: Muốn cho cuộc vận động được thực hiện được đến nơi đến chốn và có kết quả thì khẩu hiệu phải thiết thực, người đi vận động quần chúng phải làm gương.

Ảnh: Bình An

Câu chuyện số 2: Kỷ niệm sinh nhật Bác thời kháng chiến

Cách mạng Tháng Tám thành công chưa được bao lâu, thực dân Pháp lại âm mưu xâm lược nước ta một lần nữa.

Ngày 19/12/1946 Chủ tịch Hồ Chí Minh ra lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến. Người cùng Trung ương Đảng, Chính phủ trở lại căn cứ địa Việt Bắc tiếp tục lãnh đạo nhân dân kháng chiến chống thực dân Pháp.

Chặng đường trường kỳ kháng chiến đã ghi dấu chân của Bác qua Hà Đông, Sơn Tây, Phú Thọ, Tuyên Quang, Thái Nguyên... hoà cùng với những khó khăn vất vả và sự hy sinh của đồng bào, đồng chí trong cuộc kháng chiến trường kỳ.

Những dịp kỷ niệm sinh nhật Bác Hồ ở chiến khu Việt Bắc vô cùng đơn giản nhưng đầm ấm và đầy ý nghĩa, với những lời chúc mừng của đồng bào, đồng chí và những bó hoa rùng của những người phục vụ.

Sinh nhật năm 1948 là kỷ niệm sinh nhật không bao giờ quên đối với Bác. Trước sinh nhật Bác vài ngày, đồng chí Lộc (tên thật là Nguyễn Văn Ty) - người phục vụ nấu ăn cho Bác nhưng cũng là người đồng chí, người bạn thân thiết đã cùng Bác hoạt động ở Thái Lan, Trung Quốc rồi sau đó theo Bác trở về nước tham gia hoạt động cách mạng - vừa mới qua đời bởi căn bệnh sốt rét ác tính. Vì vậy, kỷ niệm sinh nhật Bác diễn ra lặng lẽ.

Sáng sớm ngày 19/5/1948, các đồng chí phục vụ đã mang một bó hoa rùng đến chúc mừng sinh nhật Bác, chúc Bác mạnh khoẻ sống lâu. Nhận bó hoa rùng và những lời chúc mừng của các đồng chí phục vụ, Bác rất xúc động rơm rớm nước mắt:

- Bác cảm ơn các chú. Bác đề nghị dành bó hoa này cùng đến viếng mộ đồng chí Lộc.

Thế là lễ mừng sinh nhật của Bác Hồ năm ấy, Bác đã dành để nói chuyện về một tấm gương trung thành với Đảng, suốt đời làm việc cho Đảng, không tính toán cá nhân, đòi hỏi địa vị.

Câu chuyện số 2:
*Sinh nhật Bác
thời kháng chiến*

Ảnh: Bình An

Câu chuyện số 3: Kỷ niệm sinh nhật Bác Hồ thời giải phóng

Sau 9 năm trường kỳ kháng chiến gian khổ, hy sinh, quân và dân ta đã giành được những thắng lợi to lớn, đỉnh cao là chiến thắng Điện Biên Phủ đầu tháng 5/1954, kết thúc thắng lợi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược.

Chiến thắng ở chiến dịch Điện Biên Phủ diễn ra đúng vào dịp sinh nhật Bác Hồ kính yêu, là món quà vô giá và đặc biệt nhất của quân và dân ta kính dâng lên Bác nhân kỷ niệm ngày sinh của Người.

Có lẽ đây là kỷ niệm sinh nhật vui và hạnh phúc nhất trong cuộc đời Bác Hồ. Hoà cùng với niềm vui chung của quân và dân ta trong chiến thắng Điện Biên Phủ, Bác viết thư gửi cán bộ, chiến sỹ ở mặt trận Điện Biên Phủ:

“Gửi toàn thể cán bộ và chiến sỹ ở mặt trận Điện Biên Phủ.

Trước hết Bác gửi lời thân ái thăm các chú thương binh. Toàn thể các chú cũng như cán bộ và chiến sỹ ở toàn quốc đã quyết tâm tranh được thắng lợi lớn để chúc thọ Bác. Bác quyết định khao các chú. Khao thế nào tùy theo điều kiện, nhưng nhất định khao.

Thế là Bác cháu ta cùng vui. Vui để cố gắng mới, để khắc phục khó khăn mới và để tranh thắng lợi mới. Bác và chính phủ định thưởng cho tất cả các chú huy hiệu Chiến sỹ "Điện Biên Phủ". Các chú có tán thành không?

Bác dặn các chú một lần nữa: Chớ vì thắng mà kiêu, chớ chủ quan khinh địch, phải luôn luôn sẵn sàng làm tròn nhiệm vụ Đảng và Chính phủ giao cho các chú.

Bác hôn các chú!

Bác

Hồ Chí Minh”.

Cũng nhân dịp sinh nhật, Bác đã chiêu đãi những chiến sỹ tiêu biểu trong chiến dịch Điện Biên Phủ. Sáng 19/5/1954 đoàn đại biểu gồm 5 chiến sỹ tiêu biểu có công nhất trong chiến dịch Điện Biên Phủ được về báo cáo thành tích với Bác và dự lễ sinh nhật của Người.

Được vinh dự gặp Bác, các chiến sỹ ai cũng hồi hộp, xúc động. Bác khen ngợi và hỏi về đời sống chiến đấu ở Điện Biên Phủ cũng như hoàn cảnh gia đình của từng người. Bác xúc động khi nghe kể về hoàn cảnh khó khăn của các chiến sỹ và động viên: Đất nước rồi sẽ độc lập, chắc chắn dân sẽ đủ ăn.

Bác căn dặn các chiến sỹ: Phải tranh thủ học tập thật nhiều nâng cao trình độ văn hoá. Có học mới phục vụ nhân dân, phục vụ cách mạng.

Ảnh: Bình An

Câu chuyện số 4: Kỷ niệm sinh nhật đặc biệt với tài liệu “Tuyệt đối bí mật” của Bác

Sau khi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp giành thắng lợi, Chủ tịch Hồ Chí Minh cùng Trung ương Đảng và Chính phủ từ chiến khu Việt Bắc trở về Hà Nội.

Bác vui với niềm vui miền Bắc được hoà bình nhưng lại trăn trở và lo lắng khi miền Nam vẫn chưa được giải phóng, đất nước vẫn chưa được thống nhất, đồng bào miền Nam còn phải chịu nhiều đau khổ, hy sinh. Trong những dịp kỷ niệm sinh nhật, Bác thường không đồng ý cho tổ chức để khỏi tốn kém và làm mất thời gian của đồng bào, đồng chí, hoặc Người thường bố trí đi công tác xa để tránh sự chúc thọ làm phiền tới mọi người.

Kỷ niệm sinh nhật Bác năm 1965 là dịp hết sức đặc biệt: Bác Hồ tròn 75 tuổi. Dường như Người đoán trước được quy luật khắc nghiệt mà cuộc đời bất kỳ con người nào cũng phải trải qua. Vì vậy, Chủ tịch Hồ Chí Minh bắt đầu viết Di chúc để lại cho toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta.

Buổi sáng thứ hai, ngày 10/5/1965 tại phòng làm việc ở nhà sàn trong khu Phủ Chủ tịch, vào lúc 9 giờ - giờ đẹp nhất của một ngày, Bác Hồ đã đặt nét bút viết những dòng đầu tiên của tài liệu "Tuyệt đối bí mật".

Mở đầu bản Di chúc, Bác viết: Nhân dịp mừng 75 tuổi,... Năm nay, tôi đã 75 tuổi. Tinh thần vẫn sáng suốt, thân thể vẫn mạnh khỏe. Tuy vậy, tôi cũng đã là lớp người “xưa nay hiếm”.

Cũng như nhiều dịp kỷ niệm ngày sinh nhật của Bác, đúng vào dịp kỷ niệm sinh nhật năm 1965 Bác Hồ lại đi công tác xa. Biết trước được điều đó nên ngày 14/5/1965 các đồng chí trong Bộ Chính trị và một số đồng chí uỷ viên Trung ương Đảng tranh thủ thời gian tới chúc thọ sinh nhật Người.

Nhận bó hoa tươi và những lời chúc mừng của các đồng chí trong Bộ Chính trị, Bác liền hỏi:

- Bác muốn biết ai đứng ra tổ chức cuộc gặp mặt hôm nay?

Đồng chí Trường Chinh thay mặt Bộ Chính trị thưa với Bác:

- Thưa Bác! Nhân dịp kỷ niệm sinh nhật lần thứ 75 của Bác, chúng tôi thay mặt Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam xin kính chúc Bác mạnh khỏe, sống lâu.

Bác xúc động nói:

- Cảm ơn các chú đã có lòng, nhưng trong lúc toàn dân ta đang kháng chiến gian khổ, mọi công việc hết sức khẩn trương mà lại tổ chức chúc thọ một cá nhân là không nên.

Bác vui vẻ giơ cao tay mời tất cả mọi người ăn kẹo, ăn bánh và dặn:

- Nhớ để phần cho các thím và các cháu ở nhà nữa.

Tất cả mọi người đều cười vang trong không khí gần gũi, đầm ấm, chan hoà.

Ngày 15/5/1965 Bác rời Hà Nội đi thăm Trung Quốc.

Ngày 18/5, khi biết các bạn Trung Quốc chuẩn bị chúc thọ nhân kỷ niệm ngày sinh của Người, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nói với Nguyên soái Trung Quốc Diệp Kiếm Anh và cán bộ phụ trách nhà nghỉ: “Tôi sang đây vào dịp này là tránh việc chúc thọ ở trong nước. Vì vậy, tôi yêu cầu các đồng chí cũng không tổ chức chúc thọ...”.

Ngày 19/5, Chủ tịch Hồ Chí Minh rời Bắc Kinh đi thăm quê hương Khổng Tử, chiều cùng ngày Người đến thăm di tích Khổng Phủ, Khổng Miếu, Khổng Lâm, Người nói nhiều về quan niệm “lấy dân làm gốc” của Khổng Tử và Mạnh Tử. Trên đường trở về, Người đã làm bài thơ chữ Hán Phỏng Khúc Phụ ghi lại cảm xúc chuyến thăm quê hương Khổng Tử:

“Ngũ nguyệt thập cửu phỏng Khúc Phụ

Cổ tùng cổ miếu lưỡng y hy

Khổng gia thế lực kim hà tại?

Chi thặng tà dương chiếu cổ bi”

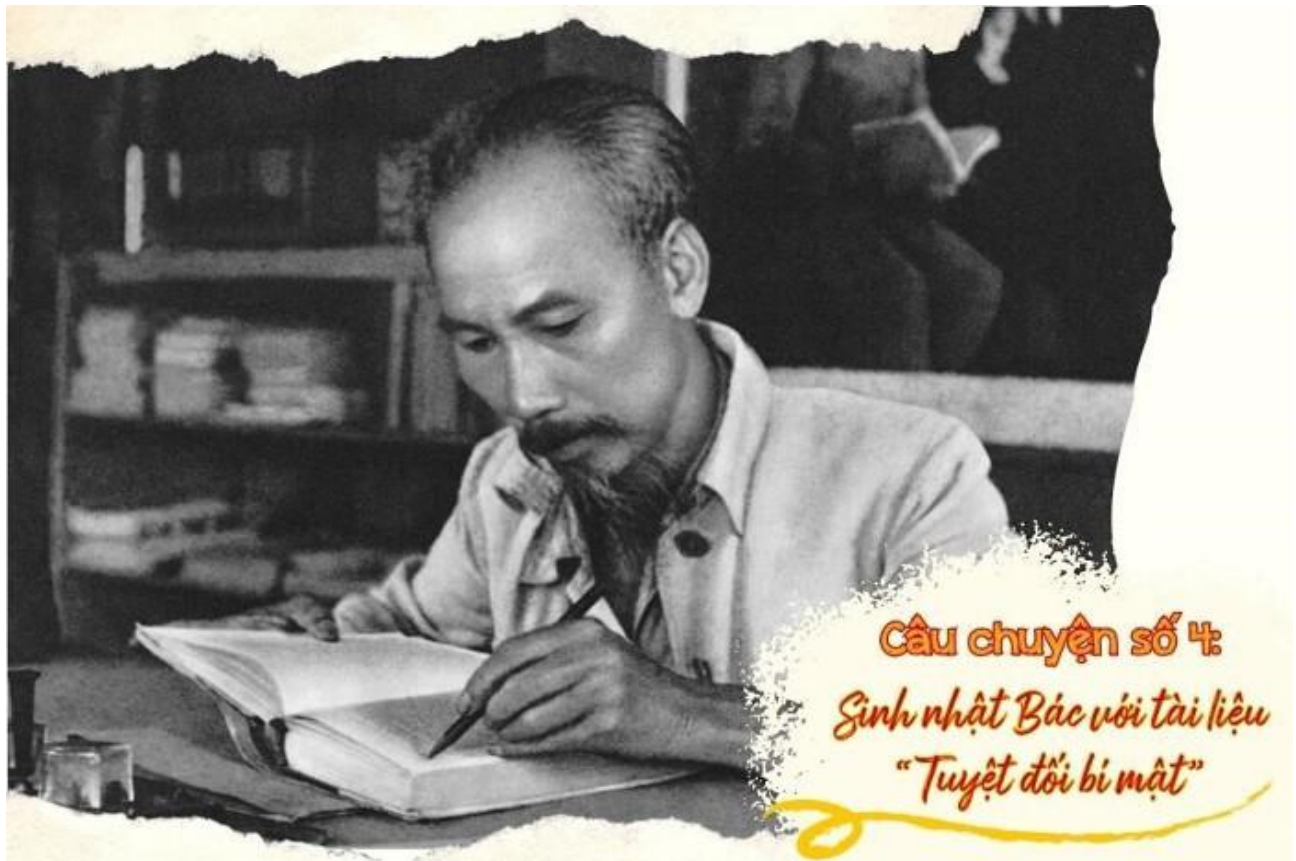
Dịch thơ:

“Muời chín tháng năm thăm Khúc Phụ

Miếu xưa vẫn dưới bóng tùng xưa

Uy quyền họ Khổng giờ đâu nhỉ?

Lấp loáng bia xưa chút ánh tà”.

Ảnh: Bình An

Câu chuyện số 5: Kỷ niệm sinh nhật cuối cùng của Bác Hồ

Bước sang năm 1969, sức khỏe của Bác Hồ có phần yếu nhiều. Dịp kỷ niệm sinh nhật năm ấy, Bác không đi “công tác xa” như những năm trước đó.

Và cũng khác với những lần Bác sửa Di chúc trong những dịp sinh nhật Bác, lần đầu tiên trong 4 năm (1965-1969) Bác Hồ viết và sửa di chúc muộn hơn, từ 9h30 đến 10h30 ngày 10/5/1969.

Bác viết: "Năm nay tôi vừa 79 tuổi đã là hạng người “Xưa nay hiếm”. Nhưng tinh thần và đầu óc vẫn sáng suốt, tuy sức khỏe có kém so với vài năm trước đây.

Khi người ta đã ngoài 70 tuổi, thì tuổi tác càng cao, sức khỏe càng thấp. Điều đó cũng không có gì lạ... Vì vậy, tôi để sẵn mấy lời này, phòng khi tôi phải đi gặp các cụ Các Mác, cụ Lênin và các vị cách mạng đàn anh khác, thì đồng bào cả nước, đồng chí trong Đảng và bầu bạn khắp nơi đều khỏi thấy đột ngột“

Chiều 11/5/1969, Bác đến thăm và nói chuyện với các đại biểu dự Hội nghị cán bộ cao cấp toàn quân. Cả hội trường vang dậy những tràng vỗ tay vui mừng phấn khởi được đón Bác. Thiếu tướng Vương Thừa Vũ thay mặt các cán bộ và chiến sỹ toàn quân mang hoa đến chúc thọ Bác nhân dịp sinh nhật Bác. Đồng chí xúc động bày tỏ:

- Thưa Bác! Nhân dịp mừng thọ Bác 79 tuổi, chúng cháu xin thay mặt cán bộ, chiến sỹ toàn quân, kính chúc Bác mạnh khỏe, sống lâu. Toàn thể lực lượng vũ trang nhân dân tin tưởng tuyệt đối và biết ơn sâu sắc sự lãnh đạo, giáo dục và thương yêu chăm sóc của Đảng, của Bác.

Đồng chí Vương Thừa Vũ vừa dứt lời, Bác vui vẻ rút một bông hoa đẹp nhất tặng lại đồng chí.

Ngày 18/5/1969, các cán bộ trong cơ quan Phủ Chủ tịch tổ chức mừng thọ Bác. Mọi người phấn khởi thưa với Bác về những chiến công mà quân và dân miền Nam đã giành được kính dâng lên Bác nhân dịp sinh nhật.

Đồng chí Vũ Kỳ - thư ký riêng của Bác, thay mặt các cán bộ văn phòng và những người giúp việc đứng dậy xúc động nói: “Thưa Bác, nguyện vọng tha thiết của anh em là cố gắng mọi mặt mong Bác ăn được ngon, ngủ được tốt. Kính chúc Bác mạnh khỏe sống lâu, lãnh đạo toàn dân kháng chiến thắng lợi”.

Chiều cùng ngày 18/5/1969, các đồng chí trong Bộ Chính trị và một số đồng chí ủy viên Trung ương vào chúc thọ Bác ở căn nhà họp Bộ Chính trị gần ngôi nhà sàn trong khu Phủ Chủ tịch.

Buổi lễ mừng sinh nhật Bác lần thứ 79 rất đơn giản và đầm ấm. Mọi người đều đứng xung quanh Bác. Đồng chí Tố Hữu tặng hoa, đồng chí Lê Duẩn đọc lời chúc thọ mừng sinh nhật Bác. Bác cười vui thân mật mời mọi người ăn bánh kẹo và không quên dặn “nhớ mang phần về cho các cô và các cháu ở nhà”.

Buổi sáng sớm ngày 19/5/1969, Chủ tịch Hồ Chí Minh vẫn dậy sớm như thường lệ và cố gắng tập những động tác thể dục đơn giản nhất. Bác rất cố gắng và kiên trì tập ném bóng vào cái giỏ đựng giấy để cách xa khoảng vài mét ở dưới nhà sàn.

Bác đang bình tĩnh chuẩn bị ra đi vào cõi vĩnh hằng nhưng vẫn kiên nhẫn muốn có thêm thời gian, thêm sức khỏe ở lại với đồng bào, đồng chí, vì sự nghiệp cách mạng chưa trọn vẹn, miền Nam chưa được giải phóng, đất nước chưa được thống nhất.

Đầu giờ sáng ngày 19/5/1969, Bác tiếp các cháu thiếu nhi là con các đồng chí phục vụ đến chúc thọ Người.

9h sáng của ngày sinh nhật lần thứ 79, Bác lại ngồi vào bàn làm việc, xem và chỉnh sửa, bổ sung bản Di chúc. Người thay đổi ba chữ trên trang đầu:

Bác thêm chữ “rất” thay chữ “như thường” trong câu “Nhưng tinh thần, đầu óc vẫn sáng suốt như thường” để thành “Nhưng tinh thần, đầu óc vẫn rất sáng suốt”.

Trong câu “Khi người ta đã ngoài 70 tuổi”, Bác thay chữ “tuổi” bằng chữ “xuân”.

Bác dùng từ “sẽ” thay chữ “phải” trong câu “phòng khi tôi phải đi gặp cụ Các Mác, cụ Lênin và các vị cách mạng đàn anh khác”.

10h30, Bác tiếp chị Phan Thị Quyên (vợ liệt sĩ Nguyễn Văn Trỗi) và chị Nguyễn Thị Châu (Ủy viên BCH Hội Liên hiệp Thanh niên và Sinh viên giải phóng khu Sài Gòn Chợ Lớn - Gia Định) đến chúc thọ Người.

14h, các bác sĩ đến kiểm tra sức khỏe cho Bác.

14h30, Người lên nhà sàn viết thư khen thiếu niên Hợp tác xã măng non thôn Phú Mẫn, xã Hàm Sơn, huyện Yên Phong, tỉnh Hà Bắc đã có nhiều thành tích trong việc chăm sóc trâu bò.

Trong ngày, Bác gửi tặng cán bộ nhân dân tỉnh Nghệ An tám ảnh chân dung của Người. Phía dưới tám ảnh Người viết: “Cán bộ, đảng viên phải gương mẫu trong công tác, phải hết lòng, hết sức phục vụ nhân dân”.

Sinh nhật Bác Hồ năm 1969 diễn ra bình thường như những ngày làm việc của Bác và tất cả mọi người đều không ai nghĩ rằng đó là dịp kỷ niệm sinh nhật Bác Hồ lần cuối cùng.

Ảnh: Bình An